

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 127 (2991) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 június 9

Kállay Miklós miniszterelnök beszámolt a Kormányzónak a Führernél tett látogatásáról

A német sajtó meleghangú cikkekben méltatja a magyar-német sorsközösséget és fegyverbarátságot

Kállay Miklós miniszterelnökünk a német birodalmi vezér a magyar-német hagyományos barátság megnyilatkozásai között fogadta a maga főhadiszállásán. Ugyanakkor a német birodalom külpolitikájának vezetője, Ribbentrop külügyminiszter is benató megbeszéléseket folytatott a magyar kormányfóval úgy is, mint Magyarország külügyminiszterével. Együttal a német hadsereg vezérkari főnöke s a magyar hadseregnek Kállay kíséretében volt vezérkari tábornoka közt is tárgyalások voltak, melyek a hadihelyzetre és annak további alakulására vonatkoztak. Ami hírek mind ezekről szólottak, azok magyar szempontból is nagyon fontosak, de az új európai rendezés érdekeibe is lényegesen beletartoznak.

Kállay miniszterelnöknek a német Sasrend aranykeresztjével való kitüntetése is jelzi, hogy a német birodalom és annak hadserege a magyar teljesítményeket legnagyobb mértékben megbecsüli, azokat az együttes küzdelem nagy előrelendítőinek tartja. Mindez szerves folytatása és továbbnövése annak a történelmi sorsközösségnek, mely a német és magyar népet különösen a párizskörnyéki békék óta egyirányu haladásra készítette. A magyar nép a bolsevizmus ellen már a szegedi nemzeti kormány megalakulásakor fölvetve a harcot, s azután a békeresztről való külpolitikai vonal kiképzésében teljesen párhuzamos lett minden törekvése a német néppel. Az egykori kisantanttal is legközvetlenebbül a magyar népnek kellett megvívnia, s ez a másfél-évtizedes küzdelme is tolyton elősegítője és támogatója volt a németek nagyantanttal való viaskodásának.

Ezekből az előzményekből nőtt ki az európai igazságosabb rendezésért, s általában a világ eddigi elnyomó hatalmi rendje ellen az új világháború. A magyar nép ott áll ebben a világháborúban is a régi bajtárs oldalán, a német-magyar sorsközösség egyik osztályosaként, s a német-olasz-japán nagyhatalmi alakulat legtermészetesebb szövetségeseiként. A magyar népnek nem alkalmi iránymutatója ez a sorsközösség és szövetség, hanem életéből folyó következetesség, melynek irányvonala mindig ugyanaz volt, töretlenül haladt a párizsi békék katasztrófájában is, de a katasztrófából való telemelkedés óta is a maga nagy sorsársai, s közöttük a németek mellett. Nem hirtelen szerepváltozások

és külpolitikai taktikázások állították a tengely világpolitikája mellé, hanem kezdett óta részese és együttműködője volt ennek a világpolitikának. Ez az őszinte egyenesség kapta meg a jutalmát abban, hogy mikor a német, olasz és japán erők a világ belső rendje megújítására megindultak, s kezdeti lendületük az évek során csak mind tovább erősödött és a sorozatos diadalok magasztalát érte el, a fölemelkedés útján a magyar nép is bizonyos részesedéseket kaphatott, s a történel-

mi igazságszolgáltatás további jóvátelére számíthat. Kállay miniszterelnökünk mostani német fogadtatása ugyanolyan baráti légkörben történik, mint ahogyan az ő elődjait a német birodalom vezetői mindig a legbensőbb megbecsülésben részesítették. Az új Európáért való küzdelem vezérlő népe ezzel a megbecsüléssel, annak változatlanságával, sőt a megbecsülés bensőségének folytonos erősülésével szintén természetesen megnyilatkozásokat fejez

ki. Nem taktikai széplevések vannak ebben, hanem a sorsközösségben való együtthaladásnak az őszinteszerű, megszokott és őszinte mozdulatai. Az új Európában ez a sorsközösségi együtthaladás bizonyára egyik legfőbb alkateleme lesz a népek egymásmelletti élete elrendezésének. Ennek a jó reménységével vehetjük tudomásul azt a nagyfontosságú találkozót, ami most a német birodalmi vezér és Kállay Miklós magyar miniszterelnök között történt.

Lelkes éljenzés fogadta a hazatérő miniszterelnököt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter hétfőn délután 5 óra 40 perckor visszaérkezett Budapestre. A keleti pályaudvarról ebből az alkalomból ünnepélyesen feldíszítették. A megjelent előkelőségek közt ott volt a pénzügyminiszter, a nemzetvédelmi propagandaügyi miniszter, Lukács Béla tárcanélküli miniszter és még számosan a magyar politikai és közélet kiválóságai közül. Pontban 5 óra 40 perckor gördült be a miniszterelnök különvonata, amelyen Budapestre érkezett a budapesti német és a berlini magyar követ, valamint a kíséret tagjai. A miniszterelnök mosolyogva köszöntötte a fogadására megjelent előkelőségeket. Utána Jagow budapesti német

követ szállt le, aki szintén mosolyogva rázott kezét az előkelőségekkel. A miniszterelnök a fogadási csarnokon keresztül a pályaudvar előtti térre ment, ahol ellépett a díszszázad arcéle előtt, mikoözben a zenekar a magyar Himnuszot, majd a német himnuszokat játszotta. A himnuszok elhangzása után a tömeg lelkes éljenzésbe kezdett, amely akkor sem szűnt meg, amikor a miniszterelnök gépkocsiba szállt.

Budapestről jelenti: Kállay miniszterelnök az alkotmányos szokásoknak megfelelő kihallgatáson jelent meg a kormányzóknál és beszámolt Hitler kancellárral, valamint Ribbentrop külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről.

mányhoz közelálló körök rendkívül nagy meglepedéssel beszélnek a miniszterelnök megérkezése után a vezéri főhadiszálláson tett látogatásáról. Hangsúlyozzák, hogy a várakozásnak megfelelően a miniszterelnök első látogatása ugyanolyan bensőséges baráti légkörben folyt le, mint elődeinek látogatása. Kijelentették ezekben a körökben, hogy a magyar-német viszony kiállta a legkeményebb próbát is, époly szilárd, mint a multban és ha még is a viszony további elmélyülésére utalnak, ezzel azt hangoztatják, hogy az Európáért folytatott harc Magyarországot hatalmas szövetségeseivel immár elválaszthatatlan frontba állította.

A magyar honvédcapatok dicsérete

Berlinből jelenti (MTI.) A keddi reggeli német lapok első oldalán hatalmas címfeliratok alatt adnak hírt Kállay Miklós miniszterelnöknek a Führer főhadiszállásán tett látogatásáról. A lapok a látogatás egyes mozzanatairól készült felvételeket közölnek. A *Völkischer Beobachter* a látogatáshoz fűzött megjegyzéseiben kiemeli, hogy Kállay Miklós, aki ma Magyarországot, mint vezető államférfi képviselte, minde tisztában volt Magyarország történelmi kötelességével a birodalomhoz fűződő szoros kapcsolataival. Most ismét megpecsételték a fegyverbarátságot. Magyarország 1919-ben szerzett keserű tapasztalatai alapján a bolsevizmus ellen mindig a legnagyobb nyomatékkal és a leghatározottabban folytatta a harcot. A honvédcapatok most a keleti arcvonalon szövetségeseik oldalán fényes bizonyítékot tettek fegy-

Német lapok a magyar miniszterelnök látogatásáról

Berlinből jelenti: (MTI.) Kállay Miklósnak a Führernél tett látogatásával kapcsolatban a *Berliner Borsezeitung* ezeket írja: Az a sorsközösség, amelyben most a németek és magyarok szorosabban egyesítve érzik magukat, mint eddig bármikor. Kállay Miklósnak a Führernél tett látogatásában talál jelképes kifejezésre. A látogatás gyakorlati jelentőségű Európa felszabadító harcában.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* kiemeli hogy Délkelet-Európa nemzeti közül, amelyek ma válllvetve harcolnak a tengelyhatalmakkal együtt. Magyarország sem hiányzik és nem is akar hiányozni. Magyaror-

szág az első világháborúban is Németország szövetségese volt és vele együtt élte át a belső és külső nyomorúság legkeservebb tapasztalatait.

Berlinből jelenti: (MTI.) A berlini lapok első oldalán nagy betűs címek alatt jelenti Kállay Miklós látogatását a Führer főhadiszállásán. Német politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a látogatás nem jelent újabb mozzanatot, csupán ismételt megerősítése a kipróbált magyar-német együttműködésnek. Ez a barátság a mostani küzdelemben még erősebben jut kifejezésre.

Budapesti Értesítő jelenti: A kor-

vereik régi dícsőségéről.

A német lapok hírt adnak Kállay Miklós visszaérkezéséről és hangsúlyozzák, hogy a magyar közvélemény a látogatásban elismerését látja az egész magyar nemzetnek azért az eltökéltségéért, amellyel szövetségi oldalán erejét latbaveti az igaz ügyért.

Berlinből jelentik (MTI.) Az Anglii

„Fegyvertörök” cím alatt cikket közöl a magyar honvédség felépítéséről és szervezetről. Ma ismét ugyanaz a vihar bojtotta ki a magyar hadilobogót, mint a németekét. — írja a lap. — Az a harcok vér, amely a magyar lovasság őseinek erejében keringett, a mai katonai erejének tápláló forrása.

Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter beszéde a zsidó ingatlanokról szóló javaslat vitájában

Budapestről jelentik: A képviselőház keddi ülésén folytatták a zsidó-erdő és mezőgazdasági ingatlanokról szóló javaslat tárgyalását.

Lázár Imre szükségesnek tartja, hogy a zsidók házigatlan vásárlásait is megakadályozzák. Meg van arról győződve, hogy a zsidóbirtokokat olyanoknak adják, akik arra legjobban rászorulnak, illetve, akiket legjobban megillet. Szükségesnek tartja a házhelykérdés megoldását is. A javaslatot elfogadja. Gosztonyi Sándor szintén sürgette a házhelykérdés megoldását. Kifogásolta azt, hogy a javaslatnál fennáll az a lehetőség, hogy földművelésügyi miniszteri engedéllyel a zsidók ezután is bérelhetnek földet. A javaslatot nem fogadja el.

Padányi-Gulyás Jenő hangoztatta, hogy a mai viszonyok megakadályozzák azt, hogy a kérdéseket minden tekintetben legmegfelelőbben oldják meg. Azután Apponyi György egyes kijelentéseivel foglalkozott. Végül megállapította, hogy annak a liberális szellemnek a maga részéről, amely a maga jogalkotásával kirántotta a földet a magyar nép lába alól, semmiféle oktatást nem fogad el. A javaslatot elfogadja.

Beszéde közben érkezett az ülésterembe Kállay Miklós miniszterelnök, aki végighallgatta a földművelésügyi miniszter beszédét.

Falun semmiféle ingatlant nem vásárolhatnak a zsidók

A földművelésügyi miniszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Először is köszönetet mondott a Háznak a javaslat iránt tanúsított nagy érdeklődéséért. Ez a javaslat — úgy mond — az eddigi jogszabályoknál súlyosabb és szigorú rendelkezéseket tartalmaz: a fajvédelem alapján állapítja meg a zsidóság fogalmát és így minden zsidót érint. A második szigorítás az, hogy kötelezővé teszik a zsidó birtokok elvételét. Régebben a jogszabály lehetővé tette, hogy a zsidók kifogással éljenek és megtámadják a határozatot. Itt ezt már nem lehet birtokon belül tenni, ami meggyorsítja az eljárást. Az eddigi jogszabályok értelmében meg kellett fizetni a zsidóknak a birtokot, most pedig kötvényekkel elégítik ki a zsidókat, amelyek zárolva lesznek. Lehetővé vált az is, hogy az ingatlanokat azonnal birtokba lehessen venni. Ma a termelés egyik legfontosabb kötelességeinknek. Epp ezért a javaslat azokat a zsidókat, akik a termelést szembotálják, vagy csökkenteni akarják, szigorúan bünteti. A jövőben erdő- és mezőgazdasági ingatlant csak földművelésügyi miniszteri engedéllyel lehet bérbeadni és a miniszter engedélye szükséges a fakitermeléshez is.

A kis- és nagyközségben nemcsak erdő- és mezőgazdasági ingatlant nem vehet zsidó, hanem egyéb ingatlant sem. Ezzel megkivánják akadályozni a termelésből kiszorított zsidóknak a falusi élet közösségében való elhelyezkedését. A javaslat általános kivételezéseket nem tartalmaz. Korlátolt mértékű és átmeneti mentesítést is csak a háborúban és a forradalom alatt kivételes érdemeket szerzett zsidók részére biztosítanak. A kivételezéssel kapcsolatban felvetették azt a kérdést, hogy meg kell vizsgálni az elmúlt 22 év alatti magatartását is a kivételezett egyéneknek. Erre már gondolt a javaslat megszerkesztésekor és ez a javaslatban

Vita a felsőházban a kultuszminiszter sport-törvénye körül

A felsőház ülését gróf Széchenyi Bertalan előző 10 óra után nyitotta meg. A kormány részéről Hóman Bálint, Varga József, Radocsay László és Antal István miniszterek jelentek meg. Az elnök bejelentette, hogy a pápának 25 éves püspöki jubileuma alkalmával táviratban fejezte ki a felsőház szerencsekívánatait. Ezután a legutóbbi ülés óta elhunyt felsőházi tagokat parentálta el. Az elhunytak emlékéét jegyzőkönyvben örökítették meg. Ezután ismertette a miniszterelnök átiratát, amely szerint a

kormányzó Lamotte Károlyt és Kárpáti Kamillót élethossziglan kinevezte a felsőházban. Esterházy János gróf napirend előtti felszólalásában a kultuszminiszter egyik rendeletét törvényellenesnek minősítette. Hóman miniszter válaszában kifejtette, hogy a szobanforgó törvényt a magyar sporttársadalom kívánására hozta és az nem törvényellenes. A kifogásolt rendelet nem tartalmaz olyan intézkedést, amely törvényeink szellemével ellentétben állana. Gróf Esterházy János válaszában kife-

jelentette, hogy a miniszter választ nem veszi tudomásul és a rendelet meg ha az ősz-kormány hozta volna, akkor is alkotmányellenesnek tekintené. Hóman Bálint második válaszában kijelentette, hogy nem kíván alkotmányjogi vitába bocsátkozni és kéri a felsőházat, hogy mérlegelje a válaszában elmondottakat. A Ház nagy többsége felállással jelezte, hogy a kultuszminiszter választát tudomásul vette. Azután áttértek a napirendre.

Példátlan méretű páncélos csata dúl az északafrikai sivatagban

Szebasztopol ellen megkezdték az előnyomulást Mannstein tábornok elitcsapatai. — Midway körül még mindig dúl a tengeri ütközet

Az Új Nemzedék írja: Az északafrikai harctérről Lisszabonba érkezett jelentés szerint a sivatagban olyan méretű páncélos csata dúl, amelyre az afrikai háború történetében eddig nem volt példa. Az Ördög-Katlanban álló német páncélos haderők nagy erősítéseket kaptak és ennek következtében az ütközet méretei hatalmasan megnövekedtek. Mindkét részről rendkívül tevékenységet fejtenek ki a légierő.

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): A Szebasztopol ellen napok óta folyó támadás egyre hevesebb lesz. Mannstein tábornok német és román krimi hadseregének elitcsapatait vetette küzdelembe, amelyek háromnapos tűzérési előkészítés és légibombázás után megkezdték előnyomulásukat. A szenasztropoli bohevista erők helyzete kilátástalan, annyival inkább, hogy a német

légierő fölényben van. A hadműveletek re az időjárás kedvező. Általában tudnivaló, hogy a kedvező időjárásnak megfelelően a német hadvezetőség befejezte az utolsó előkészületeket az offenzíva megindítására.

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani iroda jelenti: A német csapatok által körülvevett Szebasztopolra mindennap valószínűs bombázás vár. — írja a *Popolo di Roma*. A német bombázók támadásokat intéznek a város valamennyi ipartelepére, légvédelmi berendezéseire, valamint kikötőberendezéseire ellen. A német bombák elpusztították a vasúti berendezéseket, továbbá a táviró, távbeszélő berendezéseket. A német repülők olyan döntő csapást mértek a fekete-tengertparti szövjet erőkre, amely érezhető módon csökkenti ellenálló erejüket.

Stockholmból jelentik: (MTI.) A Stefani jelenti: A Daghens Nyheter londoni tudósítójának jelentése szerint Londonban egymással ellentétes hírek keringenek a midwayi tengeri csata ki meneteléről. Általában azt hiszik, hogy a csatát még nem lehet lezártnak tekinteni. Keserűséggel állapítják meg, hogy a japánok csupán könnyebb veszteségeket szenvedtek és egyáltalán nem csökkent a fenyegetés Japán részről a szövetségesek életfontosságú oltalmáért.

Melbourneból jelentik, hogy ausztráliai tengerészeti körökben az a vélemény uralkodik, hogy erős buvárnaszádflottát küld Japán Ausztrália Bókad alá vételére. A légi felderítés eredménye alapján azt hiszik, hogy körülbelül 20 japán buvárnaszád tartózkodik ausztráliai vizeken.

Apolló Filmszínházban Szerdán bemutató
Tolnay Kláry, Szilassy László és Kiss Ferenc
HAT HÉT BOLDOGSÁG
Kedden utoljára: INTERMEZZO.

Belvárosi
FEKETE LILIAM
Viviane Romance forró levegőjű filmje. 16 éven felülieknek.

Bécsi hangulat! Bécsi humor! Bécsi zene!
Táncoló Bécs
Szerdától a CASINOBAN
Kedden utoljára: CARL PETERS

benne is van. Nem tudja osztani azt a felfogást, hogy a kivételezést a feleségre és a gyermekekre is kiterjeszsek. A végrehajtás során is azok a celkitűzések érvényesülnek, amelyek a javaslat megszerkesztésekor is irányadók voltak. A mai időkben legfontosabb kötelességünk a termelés. Ugyanezt az álláspontot vallja ő is. Az ingatlanok felszerelésének kérdésében határozott álláspont, hogy a közérdeket és a nemzeti szempontokat fogják szem előtt tartani. A törpe-birtokokból életképes

birtokokat fognak alakítani. A közép-birtok létesítéséről sem feledkeznek meg, különösen veszélyeztetett területeken. A házhely kérdését a legsürgősebben megoldandó feladatnak tekintik. A kérdés gyors megoldása érdekében ugynevezett repülőbizottságot alakított, amelyek községenként oldják meg a házhely problémát. Senki sem fog protekciót élvezni és megnyugt mindenkét, hogy stróhmannrendszer sem lesz. A kisemberek részére kedvezményes feltételeket biztosítanak.

Honvédeink újabb szovjet támadásokat vertek vissza az arcvonal déli szakaszán

Szebasztopol rövidesen Kercs sorsára jut. — Teljes megsemmisülés vár a Poang-tó körüli mocsárvidéken küzdő 30 ezer csungkingi katonára

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Távírási Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoksága közli: Magyar csapatok a keleti arcvonal déli szakaszán újabb ellenséges csoportok ellen a kedvezőtlen időjárás ellenére is eredményesen folyták a támadásokat.

A volhovi arcvonalszakaszon az ellenség megismételte heves támadásait egy erősen védelt hídfőállás ellen. Ezeket a támadásokat visszavertük és az ellenség emberben valamint hadianyagban súlyos veszteséget szenvedett.

Észak-Afrikában a harcok tovább tartanak.

Málta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen újabb sikeres támadásokat hajtottunk végre. Anglia déli partjai mentén bomba találatokkal megromlottak egy közepes nagyságú angol kereskedelmi hajót.

Aknakutatóhajók a hetedikére virradó éjjel a holland partok előtt érintkezésbe kerültek angol gyorsnaszádokkal. Ágyutűzzel megromlottak egy ellenséges gyorsnaszádot. A német naszádok nem szenvedtek kárt. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A múlt héten az oroszok 272. az angolok 332 repülőgépet vesztek. (MTI.)

Stockholmból jelentik: (NTI.) Stockholmban úgy tudják, hogy a Szebasztopol elleni harcok az utóbbi három nap folyamán igen hevesre fordultak. Miután a védőknek nincs kilátásuk arra, hogy szárazföldi uton erősítéseket kapjanak, Szebasztopol menthetetlenül Kercs sorsára jut. — (MTI.)

Páncélos támadásokat vert vissza az olasz gyalogság

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának közleménye: Gyalogsági köteleink minlen további nélkül visszaverték a páncélos erők által támogatott ellenséges támadásokat. Sok foglyot ejtettek és néhány páncélos-

csit elpusztítottak. Az a jelentős zászmány, amelyet vasárnapi hadijelentésünkben említettünk, a győztes harci cselekmények során ejtett hadianyag tömkelegén kívül 50 lövegéből és ugyanannyi léghárító lövegéből áll. A foglyok közt van a 10. indiai gépesített dandár parancsnok tá-

bornoka. Repülőink saját veszteség nélkül hat ellenséges gépet lelőttek. Olasz és német repülők ismét támadást intéztek Málta szigetének hajóhad és repülőtámaszpontjai ellen. A már többször eltalált célok területén nagy tüzek törtek ki. Az angol légi erők az elmúlt éjjel

bombázta Cagliari. A város központjában több ház megrongálódott. 12 ember meghalt, 15 megsebesült. A lakosság magatartása nyugodt és fegyelmezett volt. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás a következőkben közli a május hónapi, valamint a május 31 előtt közölt listákban még fel nem vett veszteségeket: A hadsereg és milícia vesztesége Észak-Afrikában 109 halott, 117 sebesült, 186 eltűnt, a keleti arcvonalon 79 halott, 215 sebesült, a Balkán félszigeten 475 halott, 783 sebesült, 78 eltűnt. A haditengerészet vesztesége 26 halott, 32 sebesült, 99 eltűnt. A légi erők vesztesége 50 halott, 88 sebesült, 37 eltűnt. (MTI.)

Uj szakaszához érkezett a marmaricai sivatagi csata

Berlinből jelentik: (NTI.) Német katonai szakértők véleménye szerint a marmaricai sivatagi csata második szakaszába érkezett. A helyzet főjellemvonás az, hogy a Ritchie tábornok parancsnoksága alatt álló angol 8-ik hadseregnek nem kismértékben gyengült erővel kell belemenni a döntő küzdelembe. Ettől a döntéstől berlini katonai körökben helyi jellegű kérdés megoldását várják, nevezetesen kedvező kiindulási pontok biztosítását a védelem számára, illet-

ve újabb támadás készenlében álló tartalékokkal. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A hét-főre virradó éjjel német repülők bombatámadásokat intéztek a tobruki hajócélpontok és a kikötő berendezések ellen. A repülők megfigyelései szerint súlyos károk történtek. más német repülőgépek támadást intéztek az észak-afrikai arcvonal megerősített brit célpontjai és a járműoszlopok ellen. (MTI.)

Ennek a kijelentésnek nagy katonai jelentősége van. A német- finn tárgyalások folyamán döntéseket hoztak a Murmanszk vidékén indítandó hadműveletek tárgyában. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) A *Giornale d'Italia* beszámol a megszállott francia partvidéken épített támaszpontokról. A támaszpontok hatalmas betonfalú csarnokok, melyeket a tenger vizébe építettek. Faluk több méter vastag és a legnagyobb ürméretű bomba sem okozhat bennük kárt. A csarnokokat elektromos szerkezetű páncélkapuk zárják. Torpedóraktár és nagymennyiségű tartalékanyag van bennük felhalmozva. Sok ilyen erőd elkészült már és számuk egyre növekszik. (MTI.)

Francia lap Finnország háborújáról

Vichyből jelentik: (MTI.) A *Temps* politikai vezércikkében hosszasan foglalkozik Finnország problémájával. Megállapítja a lap, hogy az angolszások helsinki erőfeszítései

eredménytelenek maradtak. *Mannerheim* tábornagy válasza, amelyet a Führernek adott, világosan megmondja, hogy Finnország a háború végéig kitart Németország oldalán

Egyre súlyosabb a csungkingi csapatok helyzete

Tokióból jelentik: (NTI.) A Domei-irodának a Kiangsi arcvonalról közölt jelentése szerint a Poang-tó-tól délre elterülő elárastott vidék mocsaraiban kétségbeesetten küzdő 30.000 csungkingi katonára a megsemmisülés vár, minthogy a japánok gyors gépesített egységei hétfőn délen a Nancungtól 95 kilométerre délre fekvő Csungjent előretörésük során elfoglalták és ezzel az ellenség visszavonulási útját elvágták. Más gyors egységek, amelyek délkeleti

irányban átkaroló hadműveleteket hajtanak végre, eljutottak a Csungjentől délkeletre 35 kilométerre fekvő Ihwangig és a csungkingi csapatokat egyre erőteljesebben harapófogóba szorítják. (MTI.)

Sanghaiból jelentik: (NTI.) *Bohol* szigete, amely nagyságra a tizedik a

Fülöp-szigetek szigetei között, teljesen japán kézre került. A Bohol melletti hadműveletek során a japánok hét amerikai hajót zsákmányoltak. Besilar szigetén megtörték az amerikai csapatok ellenállását és az amerikai csapatokat foglyul ejtették. — (MTI.)

Ujabb három ellenséges hajót sülyesztettek el a németek az Atlanti óceánon

Madridból jelentik: (NTI.) Washingtoni jelentések szerint az Egyesült Államok tengernagyi hivatala elismerte, hogy a legutóbbi 48 órában belül 5 amerikai kereskedelmi hajó sülyedt el. Az 5 hajót a tengelyhatalmak tengeralattjárói sülyesztették

el az Atlanti-óceánon és a Karibi tengeren. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Német tengeralattjárók ismét elsülyesztettek három ellenséges, vagy ellenséges szolgálatban álló kereskedelmi hajót az Atlanti-óceán nyugati részén. —

Öt repülőgépanyahajót vesztett Amerika a háború kitörése óta

Rómából jelentik: (Stefani.) A hétfői olasz lapok foglalkoznak a londoni rádióval azzal a hírével, amely elismeri, hogy az amerikai tengerierő a Midway-szigetek közelében vívott csatában elvesztett egy repülő-

gépanyahajót. Ezzel kapcsolatban a lapok hangsúlyozzák, hogy ez már az ötödik repülőgépanyahajó, amelyet Amerika a háború kitörése óta elvesztett. (MTI.)

Munkában az afrikai német főparancsnokság

Brit-bolsevista együttműködés Indiában

Bangkokból jelentik: (NTI.) Indiából érkező hírek szerint a brit hatóságok erőfeszítéseket tesznek a lakosság hangulatának emelésére. A brit hatóságokat e munkájukban a kommunisták támogatják. Hír szerint pár nappal ezelőtt 200 kommunisztát bocsátottak szabadon, mivel az angol hirverés rendelkezésére bocsátották magukat. (MTI.)

Végetért a városi tisztviselők német tanfolyama

A városi tisztviselők német tanfolyamának záróvizsgálata június 6-án, szombaton zajlott le a város közgyűlési termében.

A vizsgán résztvett Lurz Eduard német konzul, dr. Soós István polgármester, Kindler professzor, a német akadémia nagyváradi lektorátusának vezetője és Méder professzor, aki a kurzusnak egyik vezetője volt.

A búcsúvizsgán Kindler professzor mindenki előtt német beszédben, amelyet Méder professzor magyarra fordított, tolmácsolta háláját a város polgármesterének, hogy megengedte a német tanfolyam megtartását, továbbá, hogy 140 tisztviselő részt vett a kurzuson, jóllehet a hivatali nehézségek miatt nagy megerőltetésükbe került a tisztviselőknek, hogy látogassák a tanfolyamot. 140 tisztviselő közül 110 kezdő és 30 haladó volt.

Dr. Soós István polgármester válaszolt az üdvözlő beszédre és örömeinek adott kifejezést, hogy a városi tisztviselők annyira megértették az idők szavát. A német nyelv ismerete nemcsak kedves kötelesség a baráti Németországgal szemben, hanem saját jól felfogott érdeke minden magyar embernek, hogy a német nyelvet megismerje.

Közölte, hogy a jövőben is örömmel áll rendelkezésre és már most is hozzájárul ahhoz, hogy szeptemberben megismételjék ezen kurzust.

Ezután a német konzul szólalt fel és a Német Birodalom nevében örömet és köszönetét fejezte ki a város tisztviselőinek.

Legyen ez a tanfolyam, mondta a konzul, egy szerény pillér a magyar-német kulturális kapcsolat hatalmas épületében.

Azután Kindler professzor jutalomkönyvet osztott ki azoknak a tisztviselőknek, akik különös eredményt értek el. Így ajándékot kaptak: Kucserik János számvevő tanácsos, Farkas Mária, Fésűsné Dömötör Mancsi, Debreceni Magda és még többen a városi tisztviselők közül.

A német lektorátus azután meghívta a városi tisztviselőit a „Kék Macskába” sörözni.

A sörözésen résztvett a német konzul és a polgármester is és a legjobb hangulatban töltötték az estét.

Ez alkalommal a polgármester is kisebb ajándékkal lepte meg a konzult és a két professzort is.

Népi irodalmi est

A könyvnap alkalmából városunkban tarózkodó írók és költők értékes és jó sikerű előadást tartottak a Református Kulturpalotában

Nagyvárad Sajat tud. A magyar könyv ez évi ünnepére Nagyváradra érkezett írók, Veres Péter, Sinka István, Nagy István és Darvas József hét-főn este előadást tartottak a Református Kulturház dísztermében. Az előadás ötlete az írók érkezése után ugye-szólván „ad hoc” született, ennek ellenére is csaknem zeufolásig megtelt a kulturház előadóterme s az érdeklődők sorában Nagyvárad valamennyi társadalmi rétege képviselve volt.

A bevezető után Veres Péter népi irodalmunk egyre népszerűbb és érdekesebb képviselője lépett a nézőtér elé. A lelkesedés, mellyel a közönség megjelenését kísérte, elárulta, hogy írásainak ereje és művészi megnyilatkozása már itt is átütő hatást ért el. Népiség és irodalom című előadásában Veres Péter egyszerű és erőteljes szavakkal mutatott rá, arra, hogy ez az irodalom, melyet a Magyar Élet írói képviselnek élesen elüt attól a népiségtől, mely mesterkélttségével s a népek és népi életnek teljesen idegen ecsetelésével méltán meguntatja és lejártá már magát. A mi népiségünk mondotta, a népben gyökerezik, minden saliang, el-

ferdítés, vagy erőltetett numorizálás nélkül állítjuk a magyar szellemiség elé ezt a népet, melynek szelleme és őseje ebből az áldott magyar talajból egyre inkább felszivárog. Magyaroknak irunk magyarokról s hisszük, hogy amit teszünk nem csak szó vagy üres gesztus, de tett a jövő nemzedék s a szebb, boldogabb magyar jövő érdekében.

Az őszinte lelkesedéssel fogadott előadás után Nagy István olvasta fel „Vidám történet” című elbeszélését. Fordulatos és minden mozzanatában vérbeli művész munkájára valló elbeszéléséből csak úgy buzgott a humor, s ez megérett már a szatíra ecetes keserűségét érezte, anélkül azonban hogy vidámságából valamit is veszített volna s így művészi egységét tartalmában és formában egyaránt megőrizte. Nagy István neve szintén nem ismeretlen Váradon. Az itteni munkásság szereti és számontartja.

Nagy István előadását követő szünet után az Erzsébet leányiskola növendékei dalokat énekeltek és táncokat mutattak be, majd Darvas József olvasta fel „Hűség a néphez” című előadását.

Magyar nőkhöz!

Ezzel a felirással jelent meg Nagyvárad utcáin is az a nemzetiszínű kerettel díszített nagyméretű plakát, melyen a honvédelmi miniszter asszonyainkhoz szóló üzenetét tolmácsolják városunk és vármegyénk vezetői. Önkéntes munkavállalásra szólítja ez a felhívás a hazafias magyar nőket, ama általuk is végezhető munkakörök betöltésére, amelyek a hadbavonult férfiak távozása folytán üres maradnak.

A helyi női szervezetek vezetőiből alakult meg az a bizottság, amely a Szechenyi-ház egyik külön termében, naponta, délután 5-től 8-ig összeírja azokat az önként jelentkező hölgyeket, akik a 6 főcsoportra osztott 285 fajta munkakör valamelyikének ellátására jelentkeznek. A „Női önkéntes honvédelmi munkaszervezet” összeíró bizottsága felváltva és névtelen önzetlenséggel vállalta ezt a nehéz munkát. S a Tűzharcosok kebelében működő Női honvédek tagjaival is ki egészülve teljes erővel haladnak a kiűzött cél felé.

A cél pedig nem egyéb, mint tökéletesen kiépíteni azt a második vonalat, amely fegyelmet hazafias sorraival teljes értékű biztosihtatja itthon végső győzelmünket, mely hősi fiaink ellenállhatatlan fegyverein keresztül nemsokára valóra válik. A cél az a megbízható itthoni frontot megteremtene, amelyen megtörik minden lépés, amely egyetemes nemzeti érae-keinkkel nem azonos és amely szembe fordul a maga vállalt posztján minden olyan megmozdulással, vagy akcióval, amely egy pillanatra is veszélyeztetni, vagy késleltetni merné világnézeti harcunk győzelmes befejezését.

Mi már elvesztettünk egy háborút itthoni szervezatlenségünk miatt. Egyszer már kiűzték hazatérő honvédeink kezéből a fegyvert. — azt a fegyvert, amellyel mindenütt ellensé-

ges földön védte a hazáját. Kiűzték, mert „nem akartak katonát látni”, magyar katonát, aki fegyveresen utjába állt volna azoknak az idegen nemzetközi céloknak, amelyek végül is felnégyeltették ezeréves ősi földünket.

Ezek a hatalmas figyelmeztető jelek sorakoztatják fel azt a sok száz „őnyi asszony-sereget” a női honvédelmi munkaszervezet zászlaja alá. Ezek a soha elnem felejthető megpróbáltatások dobantják meg asszonyaink szívét, amikor a haza jövőjéről van szó. Nagy, keserves megpróbáltatások, alig begyógyult sebei figyelmeztetik a magyar női hazájával szemben tanusítandó köteletzettségére, amikor a címére szóló plakát-felhívás néma vezényszavára odaállnak az összeíró bizottság elé.

Sokan jönnek, nagyon sokan. De mintha még sem volna teljes a létszám. Mintha még hiányoznának az önkéntesen jelentkező női honvédek közül. Mert ahogyan megfigyeljük a jelentkezők sorait, a nagy többséget az az egyszerűbb, szegényebb réteg teszi ki, akinek kétszeres áldozat elszakadni családjától, mert legtöbb esetben ő a minden: az anya, a szakácsnő, a szobalány és még sokszor a kenyérkereső is egyszemélyben. De hol vannak azok, akik ezekből a „tisztsegek-ből” egyet sem viselnek és a sors szerencsés véletlene folytán a kényelmetlen érzésen kívül semmi különösebb áldozattal nem járná a 285 foglalkozási ágból egy megfelelőre jelentkezni és izzó honleányi hazaszeretettel hozni is valami áldozatot azért a gondtalan életért, amelynek biztosítására hősi honvédeink hullataik drága vérével.

Egyformán vegyük ki az áldozatokból is részünket, nehogy az azon életreklő új világ színe előtt bárkinek is felemi kelljen egyszer mostani közömbösségéért... KISKUN.

Saját életéből tárt fel és árult el mozzanatokat s ezek a képek erőteljesen tükrözték a nép s a népből szakadt — de nem elszakadt! — író egész életét. A város sokat vett el — mondotta Darvas József közülünk, holott a városba került népi író célkitűzése egész más. Nem az, hogy lassanként teljesen áthasonuljon, hanem, hogy értékeit — a magyar nép minden értékét! — saját magának megőrizve adja át a városnak is.

Sinka István egyik legnagyobb és legnépszerűbb népi költőnk — akinek Fekete bójtár vallomása című regénye országszerte a könyvnapok egyik legkelendőbb olvasmánya — „Vád” című verskötetében és a különböző folyóiratokban megjelent verseiből adott elő. Színes, erdelt és erőteljes versei — milyen szegényesek ezek a jelzők arra a művészetre, mit ma Sinka István képvisel! — megtették azt a hatást, ami a verseknek ezerzójét joggal megilleti.

A nagyváradi könyvnapok ötödik szereplője, Somogyi Imre ezuttal azért nem szerepelt a műsoron, hogy kedden délután külön előadás keretében részletesen beszélhessen arról a határról, amit a magyar írás ereje kelt s vázolhassa milyen óriási jelentőséggel bír a népre, ha saját nyelvén szólnak hozzá.

Somogyi Imre egyébként irodalmi munkásságával párhuzamban a Népfőiskola gazdasági tanfolyam keretében országszerte gazdasági előadásokat tart s a miniszterium megbízásából elméleti és gyakorlati tanácsokkal igyekszik fejleszteni a modern kertészetet. Sok türelmet és áldozatot kívánó munkája kezdetén saját költségén létesített kisebb mintakertészeteket s ma már — komoly támogatásra talált, úgy hogy az ország területén husz komoly telepet létesíthetett.

Bizonyos, hogy kedden délután a kereskedelmi iskola Hitler-utcai épületében megtartandó előadását ugyanolyan lelkesedéssel és szeretettel fogadja majd a közönség, mint a többi népi írók szereplését kísérte.

HORVATH IMRE

Dr. Incze Gábor vasárnap délelőtt tartja meg bemutató szónoklatát az újvárosi református templomban

Nagyvárad. Sajat tud. Ismeretes, hogy miután Debreczeni István meghívása nem sikerült, az esperes dr. Incze Gábor budapesti vallásoktatói lelkész ajánlotta meghallgatásra a küszöbön álló lelkészválasztással kapcsolatban. Az egyházközség június 21-re hívta meg bemutató szónoklatra dr. Incze Gábort, aki azonban most táviratilag közölte, hogy abban az időpontban más elfoglaltsága miatt nem jöhet Nagyváradra, hanem 14-ikén, a most következő vasárnapon tartja meg bemutató szónoklatát. Dr. Incze Gábor tehát vasárnap délelőtt 10 órakor prédikál az újvárosi református templomban.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

GIBLI ÉS GARBI

Nappal shortban, könnyű sivatagi bakancsokkal a lábakon, este pedig már meleg gyapjú öltönyökben, sállal, pulloverrel ellátva, — az afrikai harctér mindennapos öltözete el. Délben a hőmérséklet még negyvenötven fok, — naplemente után aztán hirtelen lesüllyed fagypontra, — az afrikai harcosnak mindenekelőtt ezt a hőmérsékletkülönbséget kell megszoknia. Rendes napokon még el lehet bírni a meleget: a levegő száraz s az ember nem izzad annyira, — feltéve, ha nem fogyaszt sok folyadékot a hőség ellen. Persze: ezt nem igen lehet megcselekedni a Szahara partján, mert nincs reá mód.

Néha azonban az időjárás rendkívül válik. Január—május között a legkeserűbb odalent, s panaszkodik ember, állat egyaránt. Rendszerint este kezdődik. Furcsa lesz olyankor a levegő szaga, a távolban az ég naplementekor elsárgul s sajátságos, szétszakadozott fellegek csoportosulnak a sárgaság szélén.

A bennszülöttek ilyenkor már készülnek. Egy csomóba hordják szerzőmájukat, lábön futó vagyontukat pedig arra az éjjelre védett völgyekbe terelik.

De az éj folyamán még semmi sem történik. Csak reggel szabadul el a pokol. Amikor a nap feljön. Sárgán, ijesztő sárgán virít az ég alján a nap korongja, mintha valami titokzatos fátyol takarná el. Lassan, bámulatos lassan emelkedik a látóhatár fölé, — aztán egyszerre eltűnik.

Ekkor azonban már bent vagyunk a vihar kellős közepén. Minden átmenet nélkül mozdul meg az álló levegőtenger és egyik pillanatról a másikra szűlelik meg az orkán, amely kíméletlen hevességgel kapja fel a sivatag homokját és röpti egyik helyről a másikra. Mint ostromsapás, úgy vág a homok az arcunkba. S ellene hiába minden védekezés! A finom, repülő homokszemek mindentüvé beférkőznek, fülünk, szájunk, szemünk egyszerre tele lesz vele. Befurja magát a cigarettá dohányába, a kenyérbe, — köröskörül minden tárgyat a legrövidebb idő alatt finom por és homokréteg fed be. Ebben az időben minden teremtet lélek a jól lecövekelte sátrába húzódik, — ahol keveset mozogva üldögél, hátat fordítva a vihar irányának, szeme előtt a porvédőszemüveg, amely alól vastag patakokban csorog az izzadság. Mert a Giblire a legjellemzőbb: a hőséget iszonyatosra növeli. Kibirhatatlan és fájdalmas a hőség. A repülő homokszemek, mint megannyi izzó tühegyek szuródnak az ember arcába és viszik el az ember ellenállását. Elpilledve, kiszáradt torokkal tátong olyankor minden teremtet lélek és annak örül, hogy nem kell mozognia.

Néha azonban harc közben éri az embert a Gibli. Ilyenkor aztán kinzó pokol és valóságos végítélet. S harc közben nem lehet abbahagyni a táncot, mert hiába nagy ur a Gibli, de a harci cél és a katonai fegyelem még nála is nagyobb. Az előnyomulásnak tovább kell folynia a Gibli ordító rohanása között is — az irányt a vakító, fullasztó homokvihar közepette is szigorúan be kell tartania. Ilyenkor aztán kavarog az egész harcmező. S ha az ember ellenségre bukkan, csak két-három lépésnyi távolságból veszi észre, hogy ellenségével áll szemben. Ekkor igazán csak az győz, akinek

jobb idegei, jobb felkészültsége és jobb harci szelleme van.

A végén olyan hirtelen, mint ahogyan megkezdődött, — eltűnik a Gibli. Villamossággal telik meg a levegő, a fegyverek összes acélrészel szikráznak, hisz a homokszemek surlódása olyan elektromos feszültséget vált ki, amelyet rendes körülmények között nem is lehet elképzelni. S nemcsak az acélrészek telítődnek meg villamossággal. Az emberi test is telítve van a rejtelmes árammal s néha, ha a Gibli után két bajtárs kezét fog, alaposan megüti őket a testükben felhalmozott elektromos áram váratlan kiszülése. De a Gibli után kisebb gondja is van a harcosoknak, mint a kézfogás. Mindenki kint áll a szabad levegőn és mindenki porolja magát. Csend uralkodik az egész környéken, nincs légáramlás, nincs repülő homokszem sehohsem. Az égen a sárgaság eltűnik, elveszti fátylát a nap sárguló korongja. Aztán megvörösödik.

Rikító vörösre változik színe, — de valami furcsa élettelen sugárzik belőle. Furcsa élettelen — de telítve hőséggel.

Ilyenkor aztán mindenki rohan is-

mét sátrába. Elment a Gibli, hogy átadja helyét örökösének: a Garbinak.

Ismét váratlanul tör ki a vihar. Az egyik percben a repülőter szélzsákja még kókkadtan csúng a mozdulalan levegőben, a másikkban már megmerevedve feszül s mindig ellenkező irányban hajtja a vihar a homokot, mint a Gibli. A Gibli a tengerbe röpti, a Garbi észak felől tör az elpilledt emberekre és a tengerpart felől hajtja vissza az imént odaröppenő homoktömeget. A Garbi a Giblinek mindenben ellentéte. A Garbi forró kemencévé változtatja a sivatagot, a Gibli pedig lehűti a fagypontra.

Csak egyben azonos a két vihar. Abban, hogy mind a kettő egyforma erővel röpti a homokot. A Gibli éppen úgy, mint a Garbi, egyformán árasztja el mindent a finom homokszemcsékkel és ha már sikerült a hajból, orrból kieroszakolni a Gibli homokáradatát, a Garbi zuhogó fuvallatára újra megtelik minden vele.

De a Garbi mégis kellemesebb valamivel, mint társa. Mert hideg. Jóleső hűvösséget hordoz magával, — már amennyire ugyan jól esőnek lehet nevezni egy sivatagi vihar hatását. A Garbi rövidebb ideig tart rendes körülmények között, mint társa, de ereje éppenolyan hives, mint amazé. S jellemző reá: míg a Gibli hirtelen keletkezik és végzi is tevékenységét,

addig a Garbi csak keletkezik hirtelen, de lassan és fokozatosan veszít erejéből egészen addig, amíg újra csak a mozdulatlan levegőtömeg áll őrt Afrika sivatagi homokja fölött.

Ez az az idő, amikor megindulnak a harcok. Amikor mindkét fél arra számít, hogy ellenfele kifáradva a két vihar iszonyu hevességétől, megfosztva az ellenállási képesség utolsó csirájától is, magatehetetlenül hever sátrában. A sivatagi harc szabályai szerint ilyenkor, vihar után a legcélszerűbb a támadás, ilyenkor tökéletes a meglepetés, ilyenkor várható a legtöbb eredmény.

Tehát a Garbi üvöltése után itt is, ott is, mindenütt kis felderítő járőrök indulnak meg az ellenséges állások felé, — előbb csak néhány puskadörrenő hangja rázza meg a félelmetes csendet, aztán egyszerre belekelepel egy-egy gépfegyver, hogy a végén valahol hátul megszólaljanak utató hangjukon, mélyebb, magasabb tenorjukkal és basszusukkal az öreg ágyuk is.

A természet viharfergetege elvonnult, kezdődik az a vihar, amit az emberek csinálnak. S ez Gibli és Garbi után rendszerint mindig van olyan heves, mint azok ketten együttvéve. De az élet mindig ilyen: ha a természet megnyugszik, életre kap az emberek nyugtalansága... (B. L.)

Magyarország nem nemzetiségi állam!

Hóman miniszter beszéde a szegedi egyetem ünnepélyes ülésén. Mannerheim tábornagy képviselőjének átnyújtották az egyetem diszdoktori oklevelét

Szeged. (MTI) Bensőséges, meleg ünnepség keretében adták át Mannerheim tábornagy, finn szabadságharcos képviselőjének, a budapesti finn követnek a tábornagy bölcsészeti, nyelv és történet tudományi diszdoktori oklevelét. Az ünnepségen megjelent Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter, Varga József miniszter és Szily Kálmán államtitkár. Az egyetem tanácsa Mannerheim tábornagy diszdoktori avatási ünnepsége után ünnepélyes ülésen adta át Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszternek, Varga József kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek, valamint Sily Kálmán államtitkárnak az egyetem Horthy Miklós emlékművét. A kitüntetettek nevében Hóman Bálint válaszolt.

— Nincs senki sem — mondotta a miniszter —, aki kétségbevonhatná Pécs, Debrecen és Szeged jogát a hiányzó fakultásokra, mert egyetemi tudományos életükkel kiérdemelték, hogy egyetemük teljes legyen... Az egyetemi munkájának sorába tartozik a nemzetiségi kérdés is. A Trianon szótárába belekerült egy fogalom, amelyet mi történésirők nem ismertünk és nem akarunk ismerni a jövőben sem. Ez a fogalom: nemzetiségi állam.

— Magyarország nem nemzetiségi állam. Magyarország a szentistváni gondolat értelmében is nemzeti állam. A Kárpátok medencéjében ennek a földnek álamszervező, országépítő népe a magyar. Az idők folyamán idegen népek jöttek az országba és a magyarság aránszáma megromlott. A mai országhatárainkon belül 71 százalék a magyar. A magyaron kívül hat nagyobb idegen fajta él az országban, azonban egyik aránszám sem haladja meg a 8 százalékot. A történelmi Magyarország területén is többségben volt

a magyar. A magyar állam nemzeti állam, de mindenkor számolt azzal az adott ténnyel, hogy határai közt más nemzetiségű népek is élnek. Közigazgatásban biztosítjuk a nemzetiségeknek saját nyelvük használatát. Iskolákban az anyanyelvükön oktatják őket de mindenkor csak a szülő kívánságára. A magyar állam azonban megköveteli a kisebbségektől a teljes lojalitást és hűséget.

— A magyar állam keretében együttélő nemzetiségek békés életét biztosítjuk. Aki nem illeszkedik bele ebbe a gondolatmenetbe, aki nem tud megférni a közösséggel, annak itt nem lehet hazája. A kulturkormányzat mindent elkövet, hogy a nemzetiségű területe-

ken, falvakban élő szorvány magyarok gyermekeinek nevelése magyar nyelven történjen. Mi békét akarunk és nem harcot és ebben minden honfitársunknak velünk egy úton kell járni.

A miniszter beszédét nagy tetszés fogadta. A fővárosi vendégek ezután a főispáni hivatalban megbeszélést folytattak a város és egyetem vezetőivel az egyetem továbbfejlesztésének kérdésében. Varga József miniszter a megbeszélés befejeztével megtekintette a szegedi honzerv-gyárat, míg Hóman Bálint és Szily Kálmán Glattfelder Gyula megyéspüspöknél tettek látogatást. Az előkelő vendégek délután a Lél-motoróossal visszautaztak a fővárosba.

Ullein-Revitzky Antal Milánóba utazott a magyar kulturhét megnyitására

Ullein-Revitzky Antal rendkívüli követségében megnyitja a magyar kulturhétet. A sajtófőnök előadást tart Milánóban, majd Rómába utazik, ahol szintén előadást tart. A sajtófőnök bucsuztatására megjelent az olasz követség egyik titkára, az olasz sajtó-attasé, továbbá az olasz sajtó sok képviselője.

Hacha Berlinbe megy Heydrich temetésére

Berlinből jelentik (MTI.) A NTL. jelentik: Heydrich helyettes birodalmi védnök holtteste megérkezett az Anhalt-pályaudvarra. A holttestet a birodalmi kancellári palota mozaiktermében ravatalozták fel. Itt lesz az ünnepélyes ál-

lami temetési szertartás is.

Prágából jelentik (MTI.) A NTL. jelentik: Hír szerint Hacha államelnök és a védnökségi kormány Berlinbe megy, hogy résztvegyen Heydrich temetésén.

Egy két az anyakönyvek tükrében

SZÜLETÉS. Elefánt Emánuel kereskedő leánya Katalin. Szuper László szabó segéd leánya Erzsébet. Nagy Balázs szabó segéd leánya Erzsébet. Szabó Salamon szövő segéd fia József. Hochhleuser Mihály cipke-mester fia Tibor. László. Zilahi Ferenc bank tisztviselő leánya Anna. Márta. Sopronyi György Máv. munkás fia György. Kardos Géza Máv. kocsis felíró leánya Katalin. Paku Imre földműves fia Imre. Kiss Imre közműves segéd fia Gyula. Horváth József szücs segéd fia József. Kovács István Máv munkás leánya Erzsébet. Schöberl Milán Károly minisztériumi szakelődő leánya Izabella. Magdolna. Klára. Gonda Mátyás Máv. munkás leánya Jolán. Anna. Vincze Sándor m. kir. rendőrfőtörzsőrmester leánya Julianna. Katalin. Moka Sándor napszámos fia Sándor. Simon Jónás kárpitos segéd leánya Veronika. Ujváry Barnabás posta szerelő leánya Emilia. Fehér Jenő Máv. lakatos leánya Olga. Irén. Dobribán Jenő Péter kereskedő leánya Éva. Hódos Dániel földműves fia Ferenc. Bernát Jenő gépkocsis vezető leánya Erzsébet. Szönyi Károly cipész fia István. Ferenc. Nagy Sándor földműves fia József. Lázár József földműves leánya Piroska. Takács Ferenc napszámos fia János. Tóth Lajos dohányárus leánya Katalin. Marián Miklós gépkocsis vezető fia Miklós. István. Kerzsi János népzeneész leánya Mária. Berecki Imre cipész segéd leánya Julianna. Katz Sándor magántisztviselő fia Béla.

HÁZASSÁG. Steinmetz Májor fényképnagyító és Dávidovits Etel. Ullmann Imre fűszer kereskedő és Czitter Éva. Oláh József cipész segéd és Lökös Zsuzsanna. Vértési György magántisztviselő és Feldmann Klára. Rác György István népzeneész és Vári Irén. Dr. Gyapay László Hugó helyettes polgármester és Mayer Mária Rózsa. Balogh Mihály városi közüzemi tisztviselő és Gaál Gizella. Etelka. Deák Ernő férfiszabó segéd és Kazamér Erzsébet. Hajdu Károly cipész-mester és Mészáros Irma. Nikolics Sándor ácssegéd és Balog Zsuzsanna. Tötös Béla asztalos segéd és Juhász Mária Ilona. Hevesi. József Gyula önálló arany-műves és Karsai Piroska. Izsák János cipész segéd és Leszkó Mária. Lakatos István lóalkusz és Lakatos Julianna. Wilhelms Uldin m. kir. honvéd százados és Bartsch Gizella Stella Márta. Fein József magántisztviselő és Singer Klára. Váradi Sándor fm. napszámos és Szász Mária. Biczis János kf. napszámos és Ács Margit. Goldstein László kötő-szövő segéd és Neiszler Anna. Szabó József fuvaros és Tivadar Mária. Jakab György Máv. fékező és Kazamér Mária.

HALÁLOZÁS. Özv. Kiss Istvánné szül. Szász Rozália 80 éves. Papik Mária 5 éves. Stir Borbála 62 éves. Csüri Zsuzsanna 17 hónapos. Bécsi Ferenc 18 éves. Gergely Mihály 1 éves. Özv. Jaczkó Károlyné sz. Zsoldos Julianna 67 éves. Gereci Ilona 17 óra. Kovács Etelka 18 éves. Szalay György 40 éves. Nyulas István 4 hónapos. Fekete Sándor 44 éves. Seprenyi Róza 30 éves. Özv. Gruzniczki

Sándorné sz. Lakner Katalin 76 éves. Özv. Pollák Herschné született Kund Bászja 69 éves. Fehér Ilona 8 hónapos. Mester Jolán Lenke 2 hónapos. Gávris Adorján 2 hónapos. Bokor József 8 hetes. Filip Ferenc 22 éves. Csorba Tiivadar 46 éves. Bödi János 60 éves. Viola Mária 59 éves. Boros Lajos 30 éves. Pető Ilona 18 éves. Ferenci Mihály 25 éves. Vásárhelyi Ibolya 2 hónapos. Balogh Erzsébet 30 éves. Kovács Sándor 20 hónapos. Szabó Józsefné sz. Botházi Rozália 40 éves.

KÖNYV ÉS KULTURA

B. Csűrös Emilia új könyve

A mostani könyvnap ujdonságai között kellemes feltűnést keltett B. Csűrös Emiliának, lapunk egykori belső munkatársának új ifjúsági regénye, mely *Eltűnt egy kislány* címmel jelent meg a fővárosi Dante Könyvkiadóvállalat kiadásában. A regény a román uralom alatti időkből hozza a magyar egyetemi és iskolai élet színeit, az akkori küzdő magyar ifjúság megpróbáltatásai és sikerei, s hősi vállalkozásai kapnak benne sok rokonszenves emlékezést. Az „eltűnt kislány” egy kis gimnázista lány, aki a maga nevelő intézetéből angyalruhába öltözött kimegy a téli havas útra, hogy az intézeti növendékek összegyűjtött adományait átadja egy szegény asezonynak, ki két apró gyermekével álldogál az utcaszegleten. A jószívű eszlekedet után a kislány már nem tud visszamenni az intézetbe, mert a főkaput a szél becsapta, s a más utcában levő hátsó kapu zárva állott. A kislányt a hóvihár mind messzibb űzi a város ismeretlen részeibe, egy kapualjban ki-

merülten összeszeesik. Ifjú táncosnők mentik meg, egy híres orvos rendelőjébe viszik. Az orvos nem más, mint a kislány édesapja, ki már évtized óta elváltan él, s így gyermekét se ismeri. A kislány gyógyulása egyuttal összehozza a régóta szétszakadt szülőket, s kedves bonyodalmakkal összehozza még az ő egyetemi hallgatónő unokanővérét is egy falusi fiúból felnőtt tehetséges és nagyzerűen képzett ifjú tanárral. Az egész történet kolozsvári környezetben játszódik le, s megható és kedves fordulatokkal van tele. A Kolozsvár közelmúltjára való emlékezés az akkori idők nagy és kis hatalmasságait is aranykődökhöz burkolja s rokonszenves vonásokkal is tudja ábrázolni őket, bár egyuttal a magyar küzdelmeket is lélekhez szólóan rajzolja. Az ifjúságon kívül a felnőtt élet is sok jóérzéssel olvashatják ezt a kislány-regényt, melyet a kiadóvállalat megnyerő díszeségű kiállításban, kedves szövegképekkel hozott a könyvpiacra.

A könyvnap vásárlások méreteiről és az érdeklődésről nyilatkoznak a sátrak tulajdonosai

Nagyvárad. Saját tud. Ma már tiszta képet alkothatunk magunknak az érdeklődési és anyag eredményekről, amelyeket a nagyváradai könyvnap felmutat. A sátrak tulajdonosai nagyon eltérő, sőt majdnem egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tesznek az érdeklődésről, a vásárlások méreteiről és a vevőkörzéséről. Vannak, akik keserűen panaszkodnak, de mások azt állítják, hogy a forgalom, amit az első napon lebonyolítottak, nemcsak hogy megüti, de túlhaladja a tavalyi könyvnapon elért eredményeket.

Hétfő délután több iskola felsőosztályos növendékei látogatták végig a sátrakat, tanáraik vezetése mellett. A növendékek viharos érdeklődést mutattak a könyvek iránt, igyekeztek megtanulni a könyvnap kiadványok íróinak nevét és az egyes művek címeit és sok diák és diákleány egészen jelentős vásárlásokat is eszközölt erre a célra megtakarított zsebpénzéből. Voltak, akik 8-10-14 pengős könyveket is vásároltak, mások viszont fájó szívvel fokozták le irodalmi igényüket egy-egy 20-24 filléres kiadványra s a Nemzeti Könyvtár vagy a Filléres Klasszikusok sorozatából vásároltak meg egy-egy füzetet.

A diákság megrohmozta az írókat autogrammokért s az írók órákon át nagy türelemmel látták el aláírásaikkal az ifjúságot. Meg lehet állítani, hogy a népi íróknak nagy közönségük van a fiatal nemzedék körében s a diákság felcsillanó szemmel ismerkedett meg személyesen is Veres Péterrel, Sinka Istvánnal s a többiekkel, akiket művei-

ken keresztül már régen tisztelnek.

Nagyobb bevásárlásokat végeztek a tanárok az intézetek könyvtárai részére, de saját magánkönyvtáraik kiegészítésére is. A tisztviselői kar azonban nem jelent meg a sátrak előtt abban a számban, amelyet a könyvkereskedők vártak volna. De akadnak közöttük, akik derekasan lerótták könyvnap adójukat.

Az egyik sátor tulajdonosa elmondta nekünk, hogy egy örnagy négy fia számára vásárolt könyveket 49 pengő értékben. Hazavitte a vaskos köteteket s aztán visszatért, még egyszer megvette ugyanezt a sorozatot — majdnem kivétel nélkül a magyar népi problémákkal foglalkozó műveket — s azonkívül tett még egy megrendelést ugyanilyen értékben.

A könyvnap tanúságai szerint a szociálpolitikai kérdések elsősorban foglalkoztatják ma a közvéleményt. A tisztán művészi célzatú vagy szórakoztató művek bizonyos mértékig háttérbe szorultak az olvasó közönség érdeklődésében. De a gyakorlati célzatú munkáknak is van keletjük. Az egyik sátor tulajdonos beszélt el nekünk a következő esetet:

— Fialat jegyespár akart könyvet vásárolni nálunk. A menyasszony Harcsányi Zsolt „Magdolna” című regényét szerette volna megvásárolni, de a költséget helyett szakácskönyvet ajánlott, mondván, hogy a konyhaművészet fontosabb egy leendő fiatalasszony számára, mint bárom szerelem története. Parázs vita keletkezett, de végül is a vőlegény álláspontja győzött s a fiatal pártkapár megvett egy többszáz oldalas

Rövidesen végleges rendezést nyer a református leánygimnázium ügye

Nagyvárad. Saját tud. Csernák Béla, a református egyházközség lelkes vezetője hétfőn délután hazaérkezett Budapesti utjáról és kedd délután 6 órára a leánygimnázium igazgatótanácsának ülését, amelyen dr. Soós István főgondnokkal együtt beszámolt budapesti utjuk eredményéről a leánygimnázium ügyével kapcsolatban.

Mint értesülünk, a gimnázium ügye most már rövidesen végleges rendezést nyer. A napokban várható a minisztérium kötlevele s a református egyház formálisan is átveszi a gimnáziumot. Eddig ugyanis tudvalevőleg az volt a helyzet, hogy névlegesen átadták ugyan az intézetet a református egyháznak, ez azonban nem volt formálisan, papíron lefektetve, aminek főként az volt az akadály, hogy az egyház sokalta a dologi kiadásokat. Ugy látszik, most sikerült olyan megállapodásra jutni, hogy az állam bizonyos mértékben hozzájárul a dologi kiadásokhoz is. Amint a formális átadás megtörténik, kihirdetik a pályázatot a tanári állásokra. Eddig ugyanis — a helyzetnek megfelelően — a tanári kar állami volt.

szakácskönyvet.

A helyi írók iránt is mutatkozott érdeklődés. Horváth Imrénék, a kiváló költőnek több verskötete kelt el a Táberly Gézát, aki a „Frimont palota” című nagy sikerű regényével szerepel a könyvnapon, a Pannonia kávéházban is felkeresték a diákok, hogy autogrammot kérjenek tőle. A fiatal erdélyi költők most megjelent antológiája, az „Üdvözlégy szabadság”, amely a kolozsvári könyvnapon Sinka István „Fekete bojtár vallomása” című regénye után a legnagyobb sikert érte el. Nagyváradon is érdeklődést váltott ki. Külön helyi sikerként könyvelhetjük el, hogy ebben az antológiában Horváth Imrénék néhány gyönyörű verse is felsorakozik a fiatal erdélyiek termékei között.

Kedden, a déli órákban Hlatky Endre városi főispán és dr. Soós István polgármester Dalló Gyula kulturális tanácsnok és Soós András, a városi könyvtár vezetője kíséretében végigjárták a keresztes könyvkereskedők sátrait és üzleteit s a városi könyvtár számára 800 pengő értékben vásároltak könyveket. Hlatky Endre külön is nagy vásárlásokat eszközölt és egy sereg érdekes új könyvvel töltötte meg irattáskáját.

A nagyváradai könyvnapra érkezett írók egyrésze. Veres Péter, Sinka István, Darvas József és Nagy István kedden délelőtt 11 órakor elutazott Nagyváradról Marosvásárhelyre.

Tegnap Nagyváradra érkezett Bokay János is és rövid látogatásokat tett a sátraknál. Ma érkeznek Erdélyi József, Szabó Pál és Gombos Gyula. (j. b.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABADKA DÉLSZŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 250 pengő
 Postalakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**A VOLT OLASZ NEMZETNEVELÉSI
 MINISZTER BUDAPESTEN.** (MTI.)
 Balbino Giuliano volt olasz nemzetnevelési miniszter, az olasz királyi szenátus tagja Budapestre érkezett.

Szabadka selyemzástól és ezredkürtöt adományozott az egyik szegedi tüzérosztályának. Szegedről jelntük: (MTI) Szabadka város közönsége annak emlékére, hogy 1941 húsvét hajnalán az egyik szegedi tüzérosztály folszabadító honvédei vonultak be elsőként ebbe az ősi magyar városba, selyem zástól és ezredkürtöt adományozott a tüzérosztálynak. A zászló és kürt átadása a Kormányzó képviselőjének jelenlétében vasárnap délelőtt folyt le.

BAKAY PROFESSZOR A PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM REKTORA. A Magyar Kurir jelenti: A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem rektorválasztó kiküldöttjei hétfőn az 1942-43-as tanévre Bakay Lajos sebészprofesszort választották rektorrá.

Közeledik a huzás! Siessen Monika sorsjegyet venni. Hadiárván segít.

SZIGORU GÉPKOCSI-KORLÁTOZÁSOK AMERIKÁBAN. Buenos Airesből jelentik (MTI.) A Stefani iroda jelenti: Az Északamerikai Egyesült Államokban július elsejétől szigorú korlátozásokat léptetnek életbe a gépkocsiforgalomban.

Beiratások és felvételi vizsgálatok a nagyváradai állami polgári leányiskolában. Rendes tanulók beírása: I. osztály június 26. reggel 9 óra; II-IV. osztály június 27. reggel 9 óra. Felvételi vizsgálatra az elemi iskola V-VIII. osztályából a polgári iskolába, ha a tanuló tanulmányait az utolsó két esztendőben — az írás, az ének és a testnevelés kivételével — valamennyi tantárgyból legalább jó eredménnyel végezte — június 30-án reggel 8 órakor kell jelentkezni. A felvételi vizsgálat ideje szeptember 4. és 5. Uj miniszteri rendelet értelmében a sikeres felvételi vizsgálat után magánvizsgálati engedélyért is lehet folyamodni. Szeptemberi magánvizsgálatra kérvények június 20-ig adandók be. A felvételi vizsgálatról, a rendes tanulók rokkantsági kedvezményeiről, ingyenes könyvekről, vizsgálati díjakról az iskola folyosóján ki függesztett tájékoztató ad felvilágosítást. A rendes tanulók beírás díja 5 P 80 fillér. Tandíj egész évre 40 pengő. Lábbeli megkeresésre, — választékos melléklése esetén — tájékoztatást küld az igazgatóság.

BIZTOSITVA VAN OLASZORSZÁG GABONASZÜKSÉGELE AZ ÚJ TERMÉSÉG. Rómából jelentik (MTI.) A Stefani iroda jelenti: Hétfőn a Duce elnökével összeült a közellátási, anyagelosztási és ármegállapító miniszterközeli bizottság. A bizottság ülésén először a földművelési és adóügyi miniszter vázolta a közellátási helyzetet, majd a bizottság tudomásul vette, hogy megvalósítást nyert az a probléma, amelylyel a gabonaszükségletet az új aratásig.

**ROBBANÁS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB LŐSZER-
 GYÁRÁBEN.** Newyorkból jelentik: (OFL.) Az Egyesült Államok legnagyobb lőszergyárában, amely Chikagótól 20 kilométerre van, robbanás történt. 16 ember életét veszítette, mintegy 50 megsebesült. (MTI.)

Zsoldoshadsereget állítanak fel Amerikában. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) Mint Washingtonból jelentik, az északamerikai kormány előkészületeket tett a zsoldos hadsereg felállítására. A zsoldos hadseregbe azokat vennék fel, akik jelenleg Amerikában élnek, de nem amerikai állampolgárok. A különböző európai államok alattvalói, belgák, csehek, franciák, hollandok, lengyelek és szerbek jönnek számításba. Észak-Amerikai példáját Kanada is követni fogja.

300 EZER OLASZ MUNKÁS DOLGOZIK NÉMETORSZÁGBAN. Rómából jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: Ezideig mintegy 300.000 olasz munkás dolgozik Németországban. Ez a szám rövidesen 350.000-re emelkedik. Az olasz munkásokat főleg mezőgazdaságban és az iparban alkalmazzák.

Uj kerékpárok JAKAB műszerésznél
 részletre is. Javítások olcsón Kossuth-u. 5. Tel. 23-30.

VILÁGCSAVARGÓ HATÁRÁTLÉPŐT ITÉLT EL A TÖRVÉNYSZÉK. Nagyvárad. Saját tud. Három éve csavargó a világban Kunjach Károly állítólag németországi származású foglalkozás nélküli egyén, aki nem törődve az országhatárokkal, egymásután lépte át a szlovák, román, magyar határokat, mindenütt leülve az érte járó büntetéseket. A világcavargót valamennyi állam kiutasította az ország területéről s legutóbb Romániából érkezett Magyarországra, amikor újra elfogták a határőrök. Ügyét kedden délelőtt tárgyalta a nagyváradai törvényszék és négy hónapi fogságra ítélte. A csavargót a magyar bíróság örökre kitiltotta az ország területéről s büntetése kitöltése után kitoloncolják az országból.

Közeledik a huzás! Siessen Monika sorsjegyet venni. Hadiárván segít.

Még a nyáron befejezik az Iparostanonciskola építését

Nagyvárad. Saját tud. A főispán és polgármester közbenjártak az iparostanonciskola ügyében.

Dr Hlatky Endre főispán és dr Soós István polgármester június hó 5-én Budapesten megjelentek a kultuszminisztériumban Fáy államtitkár előtt és előterjesztették a város közönsége azon óhaját és határozott kívánását, hogy az iparostanonciskolát lehetőleg még ebben az esztendőben fejezzék be. Közölték az államtitkárral, hogy tudomásuk van arról, hogy a munkálatok egy részét a vállalkozók már megkapták és azt munkába is vették, azonban a munkálatok többi része nincs még kiadva, jóllehet ezek nélkül szeptember 1-én a tanítás nem kezdődhetik meg. Felhívták az államtitkár figyelmét a nagyváradai iparostanonciskola rendkívüli fontosságára, éppen Nagyvárad ipari és kereskedelmi jellegénél fogva. Közölték azt is, hogy ebben a kérdésben úgy a közigazgatási bizott-

Korona Filmszínházban Babay legszebb regényének filmváltozata
Rózsafabot SZELECZKY ZITA ragyogó alakítása
 Timár József, Rózsahegyi K., Berky, Juhász, Gózon Gy.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **Mezeinél**
 Szabadság-utca 12. sz. Hálók, kombináltszobák, előszobák, konyhák.

VASÁRNAP TARTJA TISZTJÚTÓ KÖZGYŰLÉSÉT A HONSZ. Nagyvárad. Saját tud. A Honosz nagyváradai és biharmegyei csoportjának elnöksége a hadirokkantak és hadiözvegyek tudomására hozza, hogy folyó évi június hó 14-én, vasárnap d. e. 11 órakor a városháza nagy tanácstermében évi közgyűlését tartja, melyre úgy a hadirokkantakat, mint a hadiözvegyeket ezennel meghívja s felkéri, hogy e közgyűlésen, annak ünnepi jelentőségére való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. *Elnökség.*

FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY ÉLETUNT NAGYVÁRADAI ASSZONY. Nagyvárad. Saj. tud. Ma reggel jelentette a nagyváradai esendőörse az ügyészségnek, hogy *Blazsek Istvánné* 37 éves nagyváradai lakos házának padlásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt. Az életunt tettének oka ismeretlen. A nyomozást bevezették.

Közeledik a huzás! Siessen Monika sorsjegyet venni. Hadiárván segít.

Nagyváradra látogat Cselényi József

(Nagyvárad.) — Mint értesülünk *Cselényi József*, a magyar rádió kitűnő nótáírója a hét végén Nagyváradra látogat és néhány napig *Koós Mihály* állami iskolaigazgató vendége lesz. *Cselényi József* ittartózkodása alkalmával a Katolikus Körben és a Belvárosi Mozdóban fogja dalaival gyönyörködtetni a város közönségét.

A liszt nagykereskedői és kiskereskedői ára

A m. kir. közellátásügyi minisztérium 81.800-1942. számú rendelete alapján tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének a következőket: A finomliszt váltójegy és kenyérváltójegy igénylése végett, valamint a rizs vásárlására jogosító utalvány kiadása végett a gabonalappal ellátott vámörlékre jogosultak által saját készletükből beszolgáltatott lisztnek a kijelölt átvevő kereskedő által fizetendő ára a közellátásügyi minisztérium 81.800-1942. számú rendeletével kg.-ként az alábbiakban állapított meg:

a) Lisztnagykereskedő (elosztó) által történő átvétel esetén
 búzadara 72 fillér
 nullásliszt 68 fillér
 egységes búzaliszt . . . 40 fillér
 egységes rozsliszt . . . 40 fillér

b) Kiskereskedő által történő átvétel esetén
 búzadara 74 fillér
 nullásliszt 70 fillér
 egységes búzaliszt . . . 42 fillér
 egységes rozsliszt . . . 42 fillér
 Nagyvárad, 1942. június hó 6-án.
 Dr. Soós István s. k.
 polgármester.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Átvehető a népruházati anyagokra vonatkozó utalványok

Tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének, hogy a folyó évi április-május hónapban igényelt népruházati anyagokra vonatkozó utalványok a városi Közélemezési Hivatalban június hó 9-től kezdődőleg a hivatalos órák alatt átvehetőek.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az utalványok június hó 25-ig feltétlenül átveendőek, illetőleg az ezekre kiutalt anyagok kiváltandók, mert ezen napon túl az utalványok érvénytelenek.

Nagyvárad, 1942. június hó 6-án.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.

Mi újság a piacon?

Gyümölcsfélék: (Közepes felhozatal)
1 kgr alma 3.50—5.40. 1 drb citrom 0.16—0.24. 1 kgr cseresznye 1.20—2. 1 kgr eper 1.20—2. 1 kgr szamóca 3—4 pengő.

Zöldségfélék: (Erős felhozatal)

1 kgr újbúrgonya 1.20—1.40 1 kgr szárazbab 0.70—0.80. 1 csomó új répa 0.16—0.20. 1 kgr csöves zöldborsó 0.80—1.10. 1 csomó zöldhagyma 0.08—0.12. fejcsaláta 0.03—0.06. 1 drb nyári káposzta 0.50—0.80. 1 kgr sóska 0.60—0.80. 1 drb tök 0.90—1.30 1 drb karfiol 0.70—0.90. 1 csomó zöld újpetrezselyem 0.10. 1 drb új karalábé 0.10—0.16. 1 drb zeller 0.20—0.30. 1 drb uborka 0.30—0.50. 1 csomó hónapos retek 0.06—0.10. 1 kgr spenót 0.90—1.10. 1 drb torma 0.10—0.20 pengő

Élőállatok (Közepes felhozatal)

1 drb szarvasmarha, vágó kgr 1.30. 1 drb fejőstehén 600—1200. 1 drb szepős borjú kgr 1.40. 1 drb kismalac 20—30. 1 drb igazlő 250—800. 1 drb parádéslo 800—1200 pengő.

Tejtermékek: (Közepes felhozatal)

1 liter tej 0.32. 1 kgr vaj 4.90—5.90. 1 kgr juhturó 2.80—3.20 1 kgr tehénturó 1.10. 1 kgr tejfel 1.40. 1 kgr tehén sajt 1.90—2 pengő.
1 kgr egységes kenyér 46 fillér.

Halfélék: (Gyenge felhozatal)

1 kgr sulyu csuka 2.50. 1 kgr apró hal 1—1.50 pengő.

Szárnyasok: (Gyenge felhozatal)

I., II., III. o. csirke kgr 2.60. tyúk kgr 2.10 1 drb tojás 0.14—0.16. 1 kgr 2.96 pengő.

Szénafélék: (Erős felhozatal)

100 kgr lóhere I. o. 13—14. 100 kgr lóhere II. o. 12—13. 100 kgr lucerna I. o. 15—16. 100 kgr lucerna II. o. 14—15. 100 kgr széna 10—11. 100 kgr szalma 6 pengő.

Husarak:

1 kgr marhahús 2.30—2.96. 1 kgr növendékmarha 2.96. 1 kgr bivalyhus 2.80 1 kgr zsir 3.30. 1 kgr tepertő 3.30 pengő.

Zakar András

Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták

1 kötet 4. kötve 5 Pengő.

Dr. Szent László-Nyomda Rt.

Kapcsolat: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Színház-Zene-Művészet

Nagy sikerrel mutatkoztak be a Nemzeti Munkaközpont műkedvelői a Szigligeti Színházban

(Nagyvárad.) A Népművelési Bizottság előadásorozatában nagy sikerrel mutatkoztak be a N. M. K. műkedvelői. A Szigligeti Színház nézőterét teljesen megtöltötte a város közönsége és képviselve volt a keresztény társadalom minden rétege.

A szereplők mind jók voltak, de mégis ki kell emelnünk közülük néhányat. Kitűnő volt Fudally Mária, valamint Fleisz Tibi. Meg kell emlékeznünk a „Florence”-gyárban dolgozó Szabó Ilonkáról, aki Anikó szerepében úgy hatott, mintha már több év óta működne. mint műkedvelő, bár életében vasárnap volt először színpadon. Jók voltak még Szabó Lajos és Tarsoly Ferenc is, aki a betanítás nehéz munkáját végezte, valamint Illésházy Mihály, Vad Margit és Szántó Angéla. Ha ezek a műkedvelő előadások többször is megismétlődnének ezzel bizonyosan hozzájárulnának a magyar munkásság nemzeti öntudatának kifejlődéséhez.

SPORT

Atlagon felüli eredmények a tűzérhadapródok háziversenyén

(Nagyvárad.) A m. kir. „Gábor Aron” honvéd tűzérsegi hadapródiskola f. hó 6. és 7-én rendezte meg a f. tanévi atlétikai versenyt.

A csapat versenyek eredményei:

Súlylökésben: (5 kgr-os súly)

1. az 1. üteg csapata 11.81 m. 2. a 2. üteg csapata 11.26 m. 3. a 3. üteg csapata 11.06 m.

Távolugrás:

1. az 1. üteg csapata 5.11 m. 2. a 4. üteg csapata 4.88 m. 3. a 2. üteg csapata 4.87 m.

Kézigránát dobás:

1. a 3. üteg csapata 5.11 m. 2. az 1. üteg csapata 56.17 m. 3. a 2. üteg csapata 56.04 m.

Magasugrás:

1. az 1. üteg csapata 148 cm. 2. a 4. üteg csapata 142 cm. 3. a 2. üteg csapata 141 cm.

Egyéni versenyekben:

100 m. vágta futásban:

1. Vári László 3/II. üteg hdp. 12.3 mp. 2. Vári Attila 4/II. üteg hdp. 12.3 mp. 3. Tivadar József 2/II. üteg hdp. 12.5 mp.

Magasugrás:

1. Albrecht István 1/II. évf. hdp. 165 cm. 2. Mucsi Iván 1/I. évf. hdp.

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használtra üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban)
Hívásra házhöz jönök

RÁDIÓ

SZERDA, JUNIUS 10.

Budapest I.

6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Weidinger Ede szalonzenekara.
11.20 Ravel: Keringők.
11.40 Péchy-Horváth Rezső előadása.
12.10 A 2. honvédgyalogezred zenekara
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Pallagi János hegedűl.
14.15 Magyar népdalok.
14.45 A Zenei Művelési Bizottság előadása.
17.15 Rádiózenekar.

18.00 Turi Elemér színházi csevegése.
18.20 Honvédműsor.
19.20 Tasnády László dr. magyar nótákat zongorázik.
19.40 Féja Géza előadása.
20.10 Rosita Serrano hangversenye.
21.40 Hírek, lövészversenyeredmények.
22.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
23.25 Lovászi Ferenc cigányzenekara.

Budapest II.

18.00 Francia nyelvoktatás.
18.30 A Zenei Művelési Bizottság előadása.
19.00 A Zenei Művelési Bizottság előadása.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozott szoba magános hölgynek azonnalra kiadó. Ugyanott gyermek sportkocsi eladó. Magyar-utca 27. 1. 10.

Különféle

Izletes konyha, jó borok Mátyás-életterem kerthelyiségében. Szilágyi Dezső utca 5.

Társat keresek 3000 vagy 4000 pengő készpénzzel, keresztény férfit vagy nőt. Cim a kiadóban. 572

Angora tenyészbakkot elcserélnék nőstényért vagy süldőért. Dobó István-utca 16. Kommandánsrét. 564

Adás-vétel

Megvételre keresünk jókarban lévő fedeles hintót (egy lovas) valamint ehhez való jó lovat és szerszámot. — Ajánlatot: Vegyi- és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál-u. 2—6., Telefon 12—31. 573

Eladó kombinált szekrény, asztal, hat kárpitozott székekkel, ebédlő hat bőrüléssel, íróasztal, két irodai székkel. Megtekinthető délután 3 órától egész délután, Hitler Adolf-u. 15. sz. földsz. 2. alatt. 570

Csőplögarnitúrához gépláda és kulcsok eladók. Pál-u. 1. szám. 569

Jókarban lévő gyermek kocsit megvételre keresek. Cim: Telefon 23—57 állomás. 568

Eladó költözés miatt júlianusan egy hentes pult kölappal és rézfogasokkal. Szőlőtelep-u. 10. 436

30.000 darab új téglá eladó. Cim a kiadóban. 500

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást keres

Gépirónó, perfekt, többéves irodai gyakorlattal, gyorirástudással azonnalra allást keres. Cimeket a kiadóba. 512

Allást nyec

Kazánfűtőt, lehetőleg fűtő; vizsgával keres itteni iparvállalat. — Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóba kéretnek. 563

Jó házból való tanuló lány felvétetik. Carmen hölgyfodrászat, Szent László-tér 5. 567

Elveszett

Taaláltatott egy pénztárca, igazolt tulajdonosa átveheti a kiadóban.

Elveszett Márton Imre névre kiállított munkakönyv. Megtaláló hozza Tiszta István-ut 1. alá. 571

Eltűnt fehér-fekete kiscica. Megtalálóját illően jutalmazzuk. Wesselényi-u. 4. szám. 565

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád**
Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-Nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-Nyomda r. t. körforgogepén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.